

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2021-731
Den 6. april 2021

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 20. april 2021

SAMLENOTAT

1. Forholdet mellem EU og Storbritannien	2
2. Konferencen om Europas fremtid	6
3. Den landespecifikke retsstatsdialog	8
4. Udvidelse og stabiliserings- og associeringsprocessen	10
5. Covid-19 EU-koordination.....	12

1. Forholdet mellem EU og Storbritannien

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet forventes en status for gennemførelsen af EU/UK-aftalen og den videre proces, herunder dialogen med Storbritannien om udmøntning af Nordirlandsprotokollen

2. Baggrund

Den 24. december 2020 blev der opnået enighed om en aftale om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien i form af Handels- og samarbejdsaftalen (EU/UK-aftalen), som efterfølgende er blevet tiltrådt af EU's medlemsstater og af den britiske regering. Aftalen trådte midlertidigt i kraft pr. 1. januar 2021, og den midlertidige ikrafttrædelse er blevet forlænget indtil udgangen af april 2021 i afventning af Europa-Parlamentets godkendelse af aftalen forventet på plenarsamlingen ultimo april.

På EU-siden er EU/UK-aftalen kommet rimelig godt fra start pga. myndighedernes og virksomhedernes forberedelser. Det ændrer dog ikke på, at også danske virksomheder oplever de uundgåelige negative konsekvenser af Brexit med Storbritanniens udtrædelse af det indre marked og toldunionen, herunder forringede vilkår for tjenesteydere og nye oprindelsesregler for varer. Hertil kommer de reducerede kvoter for danske fiskere.

I Storbritannien er der fortsat store udfordringer efter udtrædelsen af EU's indre marked og toldunion, der indtil videre har medført betydelige fald i import og eksport ift. EU. De konkrete udfordringer omfatter bl.a. eksportforsinkelser i Storbritannien pga. manglende britisk forberedelse på og efterlevelse af EU's levnedsmiddelkrav hos bl.a. britiske fødevarereksportører, flytning af finansielle aktiviteter og værdipapirhandel fra London til EU-hovedstæder, højere transportomkostninger, ændrede vare- og transportstrømme fra Irland uden om Storbritannien direkte til kontinentet, behov for etablering af nye britiske filialer i EU-lande, udfordringer ift. arbejdskraft i Storbritannien som følge af overgangen fra fri bevægelighed til et nyt immigrationssystem m.v. Og der opleves løbende nye udfordringer. Fra britisk side har man endnu engang måtte udskyde iværksættelse af importkontrollsystemer på de fleste områder til udgangen af 2021 for at give myndigheder og virksomheder mere tid til forberedelserne på de nye rammevilkår.

3. Formål og indhold

På rådsmødet forventes en foreløbig erfaringsopsamling og status for gennemførelsen af aftalen mellem EU og Storbritannien samt den videre proces, herunder dialogen med Storbritannien om udmøntning af Nordirlandsprotokollen.

Ud over den nationale håndtering af Brexit er fokus nu på gennemførelsen af aftalen, herunder etablering af de indeholdte institutioner i form af Partnerskabsrådet og en række underliggende specialiserede sektorudvalg såvel som aftalens mekanismer for overvågning, efterlevelse, tvistbilæggelse, sanktioner m.v.

Forholdet mellem EU og Storbritannien efter Brexits fulde ikrafttrædelse ved nytår har været præget af en række konflikter ift. håndteringen af de nye rammevilkår. Det omfatter bl.a.

Storbritanniens afvisning af at anerkende den derværende EU-ambassadørs egentlige diplomatiske status og den britiske differentiering ift. visumgebyr for EU-lande med betydeligt højere gebyr for østeuropæiske lande. I forhold til fiskeri er de bilaterale konsultationer mellem EU og Storbritannien om fiskerimulighederne for 2021 for fælles bestande endnu ikke afsluttet. Konsultationerne er yderst vanskelige med væsentlige udeståender. Hertil kommer konflikter ifm. manglende reciprocitet i Covid19-vaccineeksport, der heller ikke har været befordrende for forhandlingsklimaet ift. gennemførelsen EU/UK-aftalen.

Der er fortsat britisk pres på EU for at medvirke til at afbøde negative konsekvenser af Brexit med særløsninger og overgangsordninger, herunder ikke mindst ift. grænsen i Nordirland, og den største Brexit-relaterede konflikt og udfordring for den praktiske omsætning af Brexit vedrører netop Nordirlandsprotokollen under Udrædelsesaftalen. Den 3. marts udmeldte Storbritannien unilateral forlængelse af overgangsordningen for kontrol med varehandel over den nordirske grænse, hvortil Kommissionen medio marts har indledt en traktatkrænkelsessag. Samtidig forsøger EU fortsat at engagere Storbritannien konstruktivt mhp. at finde en fælles løsning, og Kommissionen er i dialog med Storbritannien om en konkret arbejdsplan (såkaldt ”roadmap”) for afvikling af den videre implementering af Nordirlandsprotokollen.

Der er på nogle områder mulighed for unilaterale beslutninger fra hhv. EU og UK om det fremtidige samarbejde, bl.a. vedrørende databeskyttelse og adgang for finansielle tjenesteydelser. Herudover har Kommissionen i slutningen af marts opnået principiel enighed med Storbritannien om rammerne for et regulatorisk samarbejdsforum for finansielle tjenesteydelser, som etableres uden for strukturen i selve EU/UK-aftalen. Samarbejdsforummet, som formelt skal godkendes af Rådet, er inspireret og til dels modeleret over et lignende forum med USA, hvor man samarbejder og udveksler information om finansiell regulering m.v. Rammerne for samarbejdet respekterer EU’s autonomi herunder ift. tilsynsmyndigheder, ækvivalensbeslutninger, regulering og lovarbejde, ligesom det fortsat er op til parterne unilateralt at vurdere såkaldt reguleringsmæssig ækvivalens og dermed øget adgang for finansielle tjenesteydelser.

Også på andre områder skal dialog mellem EU og Storbritannien igangsættes og udvikles mhp. samarbejde inden for de nye rammer, herunder vedrørende videre operationalisering af energisamarbejdet og et muligt udenrigs-/sikkerhedspolitisk samarbejde på sigt.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEUF artikel 217 og artikel 218 stk. 6 godkende aftalen mellem EU og Storbritannien. Det forventes at ske ifm. plenarsamlingen ultimo april 2021, hvorefter aftalen med Rådets formelle endelige vedtagelse kan træde endegyldigt i kraft.

Europa-Parlamentet har vedtaget en resolution om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien den 12. februar 2020 og én yderligere på plenarsamlingen den 18. juni 2020.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet er overholdt. Kommissionen har forhandlet på EU’s vegne inden for rammerne af Ministerrådets forhandlingsmandat. Aftalen indgås som en ren EU-aftale (”EU-only”), og aftalen skal på EU-siden derfor alene godkendes af Ministerrådet og Europa-Parlamentet men ikke ratificeres i de enkelte medlemslande.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Indgåelsen af aftalen mellem EU og Storbritannien bidrager til at afbøde nogle af de samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser ved Storbritanniens udtræden af EU. Brexit vil dog fortsat have negative økonomiske konsekvenser for dansk fiskeri, da det indebærer et kvotetab.

Herudover vil Brexit medføre en række statsfinansielle konsekvenser, herunder fx at Storbritannien fremadrettet som tredjeland ikke længere vil medfinansiere nye, indgåede forpligtelser under EU's budget. Dette vil alt andet lige føre til en større dansk finansieringsandel.

8. Høring

Kommissionens forslag til EU's forhandlingsmandat blev sendt i høring den 6. februar 2020, og høringsvarerne blev efterfølgende inkluderet i et revideret grund- og nærhedsnotat om forslaget til forhandlingsmandat, der blev oversendt til Europaudvalget den 19. februar 2020.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være bred opbakning til at sikre en effektiv gennemførelse af EU/UK-aftalen og det videre samarbejde med Storbritannien inden for de nye rammevilkår efter Brexit, herunder med løsninger på udfordringerne med udmøntningen af Nordirlandsprotokollen, med fuld respekt for EU-retten og de indgåede aftaler mellem EU og Storbritannien og med fortsat balance mellem rettigheder og pligter.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side har man ønsket det tættest mulige fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien baseret på balance mellem rettigheder og pligter, så der sikres fair konkurrencevilkår på det indre marked med opretholdelse af høje standarder. Hertil kommer fortsat adgang til fiskeri i britisk farvand og et udenrigs- og sikkerhedspolitisk partnerskab med Storbritannien.

Aftalen vurderes at udgøre et solidt fundament for det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien, også selvom man fra dansk side gerne havde set et endnu tættere samarbejde med Storbritannien på en række områder, ikke mindst ift. udenrigs- og sikkerhedspolitik. Uanset aftalen vil forholdet mellem EU og Storbritannien som tredjeland blive mindre tæt, herunder ift. samhandlen der vil blive dyrere og mere besværlig. Det er en uundgåelig konsekvens af Storbritanniens valg om at forlade EU og det indre marked. Aftalen begrænser omkostningerne, men kan ikke fjerne de grundlæggende konsekvenser af Brexit.

Fra dansk side arbejdes for en effektiv gennemførelse af aftalen med fokus på korrekt og rettidig udmøntning af de indeholdte bestemmelser samt etablering af stærke mekanismer til at sikre fair konkurrencevilkår i praksis. Det er vigtigt inden for de nye rammevilkår efter Brexit at etablere og videreudvikle et tæt og konstruktivt forhold til Storbritannien og fremme markedsadgang og samhandel, med fortsat balance mellem rettigheder og pligter. I forlængelse heraf støttes bl.a. den indgåede supplerende aftale om styrket regulatorisk samarbejde om finansielle tjenesteydelser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forholdet mellem EU og Storbritannien blev senest forelagt Folketingets Europaudvalget til orientering den 11. februar 2021 i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (almindelige anliggender) den 23. februar 2021. Europaudvalget modtog den 29. december 2020 et notat fra regeringen om aftalen mellem EU og Storbritannien. Udenrigsministeren orienterede desuden under ”siden sidst” Folketingets Europaudvalg om Brexit-aftalen den 15. januar 2021.

Den overordnede danske tilgang til forhandlingerne om det fremtidige forhold blev forelagt Europaudvalget til forhandlingsoplæg den 6. februar 2020. Der blev forelagt forhandlingsoplæg vedr. udtrædelsesaftalen og de fremadrettede perspektiver den 21. april 2017.

Derudover har Europaudvalget modtaget i alt elleve uformelle og fortrolige tekniske briefinger om Brexit, senest den 14. januar 2021.

2. Konferencen om Europas fremtid

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Formanden for hhv. Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen underskrev en fælles erklæring om rammerne for Konferencen om Europas Fremtid den 10. marts 2021. Dermed er vejen politisk banet for, at bestyrelsen med ansvaret for den daglige tilrettelæggelse af Konferencen kan starte den praktiske planlægning. Det er endnu uvist, hvad fokus vil være på rådsmødet, men den foreløbige forventning er, at formandskabet kort vil orientere om den seneste udvikling efter, at bestyrelsen har afholdt to møder, og at arbejdet med planlægningen af Konferencen er begyndt.

2. Baggrund

Kommissionsformand Ursula von der Leyen har givet løfte om afholdelse af en såkaldt Konference om Europas Fremtid. Konferencen skulle have været lanceret i foråret 2020 men blev udskudt som følge af COVID-19. Europa-Parlamentet, Rådet og EU-Kommissionen fremlagde deres respektive mandater for Konferencen sidste år. Efter lang tids forhandlinger er de tre institutioner blevet enige om en fælles erklæring om rammerne for Konferencen, som bl.a. fastsætter tidsrammen og strukturen for styringen af Konferencen. Formanden for Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen underskrev erklæringen den 10. marts 2021, hvormed vejen politisk er banet for, at den praktiske planlægning af Konferencen kan begynde.

Der udestår dog stadig en række detaljer om Konferencens nærmere organisering og afvikling, som den nedsatte bestyrelse ("Executive Board") med ansvaret for den daglige ledelse af Konferencen vil skulle træffe beslutninger om, inden Konferencen officielt kan indledes den 9. maj 2021. Bestyrelsen har indtil videre afholdt to møder hhv. den 24. marts og den 7. april. Kommissionens digitale platform for borgerdialog i forbindelse med Konferencen ventes desuden lanceret allerede den 19. april.

Danmark er gået forrest i et fælles indspil til Konferencen i form af et non-papir sammen med 11 andre medlemslande, som deler de danske ambitioner om, at Konferencen skal fokusere på at fremme et effektivt EU, der leverer konkrete, politiske resultater til gavn for borgerne. Non-papiret fastslår desuden, at Konferencen bl.a. også bør have til formål at øge EU's demokratiske legitimitet, herunder gennem øget åbenhed om EU's lovgivningsarbejde samt ved at overveje muligheder for at styrke de nationale parlamenters rolle i EU's daglige arbejde.

3. Formål og indhold

På nuværende tidspunkt er det endnu uvist, hvad der konkret vil være fokus på rådsmødet (almindelige anliggender) den 20. april 2021. Den foreløbige forventning er dog, at formandskabet vil orientere om den seneste udvikling efter, at bestyrelsen har konstitueret sig og indledt arbejdet med den konkrete planlægning af Konferencen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog i henholdsvis januar og juli 2020 resolutioner om sine ønsker og forventninger til Konferencen. Parlamentet ønsker, at Konferencen beskæftiger sig med en bred vifte af emner, herunder også institutionelle spørgsmål, blandt andet i relation til emner som transnationale lister ved valg til Europa-Parlamentet og spidskandidater til posten som

kommissionsformand. Europa-Parlamentet tilsluttede sig den 4. marts 2021 fælleserklæringen om rammerne for Konferencen, som formanden for Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen underskrev den 10. marts 2021.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Tilrettelæggelsen af Konferencen om Europas Fremtid ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Konferencen kan munde ud i målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser, såfremt de følges op med konkrete forslag til beslutninger. Konsekvenserne af disse vil først kunne vurderes, når der foreligger konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vides endnu ikke konkret, hvad der vil være fokus på rådsmødet den 20. april 2021. Medlemslandene ventes dog at tage formandskabets orientering til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringens holdning er, at fokus for Konferencen bør rettes mest muligt mod politisk indhold og mod behovet for at levere konkrete, politiske resultater gennem EU-samarbejdet, herunder inden for de strategiske prioriteter, som tidligere er vedtaget af Det Europæiske Råd, og inden for eksisterende traktatmæssige rammer. Omvendt bør Konferencens fokus på institutionelle spørgsmål begrænses. Derudover vil regeringen arbejde for at fremme horisontale målsætninger så som en styrket rolle for nationale parlamenter og øget åbenhed omkring EU's lovgivningsarbejde.

For regeringen er det samtidig en prioritet at sikre stærk inddragelse af borgerne og en stærk, selvstændig rolle for de nationale parlamenter i Konferencen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. januar 2020, den 8. juli 2020, den 9. oktober 2020, den 21. januar 2021, den 11. februar 2021 og den 19. marts 2021.

3. Den landespecifikke retsstatsdialog

KOM (2020) 0580, SWD (2020) 300-326

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 20. april 2021 forventes en drøftelse af fem landekapitler i Kommissionens retsstatsrapport, som blev offentliggjort i september 2020. Det drejer sig om hhv. Tyskland, Irland, Grækenland, Spanien og Frankrig. Kommissionen forventes indledningsvis at præsentere landekapitlerne. Efterfølgende vil der være mulighed for, at medlemsstaterne kan stille spørgsmål til de enkelte landekapitler, som de berørte medlemsstater vil kunne besvare. Fra dansk side støtter man Kommissionens indsats for at øge monitoreringen af retsstatsforholdene i medlemsstaterne. Danmark bakker ligeledes op om, at den årlige retsstatsdialog suppleres af landespecifikke drøftelser på baggrund af Kommissionens retsstatsrapport.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde sin første årlige retsstatsrapport i september 2020. Rapporten redegør for retsstatsforholdene på tværs af EU samt i de enkelte medlemsstater. Formålet med rapporten er at monitorere efterlevelsen af retsstatsprincippet på tværs af EU's medlemsstater for derved bedre at kunne identificere problematiske tendenser og forebygge, at de udvikler sig til deciderede problemer.

Som led i den indsats har det portugisiske EU-formandskab valgt at videreføre det initiativ om at styrke Rådets årlige retsstatsdialog på grundlag af Kommissionens rapport, som blev igangsat under det forhenværende tyske formandskab. Initiativet består af 1) en årlig horisontal drøftelse af retsstatssituationen på tværs af EU og 2) to årlige landespecifikke drøftelser med afsæt i de landespecifikke kapitler i rapporten. Ligesom det tyske formandskab lægger det portugisiske formandskab op til en landespecifik drøftelse af fem medlemsstater. Derved vil samtlige medlemsstater "komme under luppen" i løbet af de kommende år.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 20. april 2021 forventes en drøftelse af fem landekapitler i Kommissionens retsstatsrapport. Kommissionen forventes indledningsvis at præsentere landekapitlerne. Der vil efterfølgende være mulighed for, at medlemsstaterne kan engagere sig dialogen om de enkelte landekapitler og stille spørgsmål til de berørte medlemslande.

Landekapitlerne drøftes i protokollær rækkefølge (alfabetisk rækkefølge). På den uformelle videokonference for EU's europaministre den 17. november 2020 blev landekapitlerne for de første fem lande drøftet (Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Danmark og Estland). Estland overtog Tysklands plads i den protokollære rækkefølge, således at Tyskland ikke blev drøftet under sit eget formandskab. På rådsmødet den 20. april 2021 forventes derfor en drøftelse af landekapitlerne for Tyskland, Irland, Grækenland, Spanien og Frankrig.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemsstater, herunder Danmark, har løbende udtrykt støtte til Kommissionens øgede monitorering af retsstatsforholdene på tværs af EU. Ligeledes er der løbende udtrykt støtte til initiativet om en styrket retsstatsdialog, der anses som et vigtigt element i arbejdet for at styrke EU's kapacitet til at adressere retsstatsproblemer.

Enkelte lande har modsat udtrykt skepsis over for Kommissionens øgede monitorering og over for at afholde Rådets retsstatsdialog med udgangspunkt i Kommissionens retsstatsrapport, herunder at udbygge dialogen med landespecifikke drøftelser.

Der forventes fortsat bred opbakning til den landespecifikke drøftelse.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det afgørende, at alle medlemsstater lever op til EU's grundlæggende værdier, herunder demokrati og retsstatsprincippet. Efterlevelse af retsstatsprincippet er afgørende for både legitimiteten og effektiviteten af samarbejdet mellem EU's medlemsstater, inkl. det indre marked.

Regeringen støtter derfor retsstatsdialogen på grundlag af retsstatsrapporten, der anses som et vigtigt element i arbejdet for at styrke EU's kapacitet til løbende at identificere og adressere retsstatsproblemer. Regeringen gik derfor med til, at det danske landekapitel var ét af de første, som blev drøftet på rådsmødet (almindelige anliggender) den 10. november 2020. Regeringen vil fortsat engagere sig i retsstatsdialogen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Udvidelse og stabiliserings- og associeringsprocessen

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (generelle anliggender) den 20. april forventes formandskabet at informere om status ift. EU's udvidelse.

2. Baggrund

På mødet i Rådet (almindelige anliggender) den 24. marts 2020 blev der opnået enighed om indledning af optagelsesforhandlinger med Albanien og Nordmakedonien. Rådskonklusionerne udtrykte i den forbindelse opbakning til Kommissionens meddelelse om en ny metode for udvidelsesforhandlinger med det vestlige Balkan. Rådskonklusionerne beskrev endvidere en række krav, som de to kandidatlande hver især skal leve op til, inden optagelsesforhandlingerne kan påbegyndes. Det gælder ikke mindst ift. Albanien.

Optagelsesforhandlingerne vil blive igangsat på to adskilte regeringskonferencer med deltagelse af samtlige medlemsstater på den ene side og hvert af de to kandidatlande på den anden. Der vil først blive indkaldt til regeringskonferencer, når det vurderes, at de to kandidatlande har leveret på kravene beskrevet i rådskonklusionerne af den 24. marts 2020. Det indebærer, at der ikke nødvendigvis vil være nogen samtidighed i, hvornår de to regeringskonferencer vil finde sted.

Før de første regeringskonferencer, der markerer den formelle start på optagelsesforhandlingerne, kan afholdes, skal Rådet nå til enighed om de forhandlingsrammer, der skal strukturere optagelsesforhandlingerne. Sagen er imidlertid strandet på grund af et medlemslands veto mod forhandlingsrammen for Nordmakedonien. Selvom vetoet ikke vedrører forhandlingsrammen for Albanien, kan den heller ikke godkendes, da en række lande ikke har ønsket at opsplitte vedtagelsen af forhandlingsrammerne for de to lande.

Der planlægges afholdt regeringskonferencer med kandidatlandene Montenegro og Serbien til juni 2021. Begge lande forhandler pt. om optagelse i EU, og de har begge erklæret, at de ønsker at forhandle videre under de nye metode for udvidelsen, som blev indført i marts 2020. Der arbejdes på at finde en model for, hvorledes de to landes eksisterende forhandlingsrammer kan tilpasses den ny metode.

3. Formål og indhold

Formålet med drøftelsen forventes at være at give medlemsstaterne en mulighed for at dele deres syn på EU's udvidelse på baggrund af formandskabets statusorientering.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes en generel drøftelse, hvor der ikke skal træffes beslutninger.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter som udgangspunkt op om de udkast til forhandlingsrammer med Albanien og Nordmakedonien, der blev fremlagt sidste år. Regeringen vil arbejde for, at der ikke afholdes regeringskonferencer med de to lande, før de har opfyldt de betingelser, der er beskrevet i rådskonklusionerne af 24. marts 2020. Regeringen vil arbejde for, at såvel forhandlingsrammerne med Albanien og Nordmakedonien som implementeringen af den ny metode for udvidelsen ift. Montenegro og Serbien er i overensstemmelse med de principper, der blev knæsat i den nye metode. Det gælder ikke mindst ift. følgende elementer: Udvidelsesprocessen skal være baseret på en strengt meritbaseret tilgang, det skal være muligt at skrue processen tilbage, hvis udviklingen tilsiger det (reversibilitet) og der skal større fokus på den reelle implementering og håndhævelse af reformer, særligt inden for de væsentlige områder, der vedrører demokratiske institutioner og retsstatsprincipper.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Punktet udvidelse og stabiliserings- og associeringsprocessen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering på mødet den 6. november 2020.

5. Covid-19 EU-koordination

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 20. april 2021 ventes en drøftelse om Covid-19 situationen i Europa. Der er endnu ikke kommunikeret om konkret indhold for drøftelsen. Det ventes, at det portugisiske formandskab og Europa-Kommissionen vil give en overordnet beskrivelse af Covid-19 situationen i EU med fokus på den generelle sundhedssituation, vaccineproduktionskapacitet, digitale grønne certifikater samt EU's fælles vaccinedelingsmekanisme.

Regeringen støtter koordination af indsatsen mod COVID-19 i medlemslandene. Det er vigtigt for regeringen, at medlemslandene har råderum til at træffe de nødvendige politiske og sundhedsmæssige beslutninger, herunder at fastsættelse af de konkrete indsatser mod COVID-19 fortsat sker i medlemslandene. Regeringen støtter arbejdet med en fælles EU-tilgang til udvikling og anvendelse af de digitale grønne certifikater. Regeringen støtter arbejdet med at etablere en fælles EU-vaccinedelingsmekanisme.

2. Baggrund

COVID-19-koordination i EU-regi har løbende været drøftet i 2020 og 2021 ved møder i Det Europæiske Råd, de uformelle videokonferencer blandt EU's stats- og regeringschefer, i Rådet for generelle anliggender såvel som blandt sundhedsministrene m.v.

3. Formål og indhold

Det ventes, at det portugisiske EU-formandskab og Europa-Kommissionen på rådsmødet (almindelige anliggender) den 20 april 2021 vil give en status for Covid-19 situationen i EU, herunder smittesituationen og udbredelsen af de nye virusvarianter, den aktuelle vaccineleverancesituation og et opdateret scenario for den fremtidige leverancesituation med fokus på medicinalfirmaernes overholdelse af aftaler samt status for eventuelle godkendelser fra EMA af nye vacciner.

Drøftelserne ventes at tage udgangspunkt i status for den generelle sundhedssituation og indsatsen for at øge produktionskapaciteten for vacciner i Europa, fri bevægelighed og digitale grønne certifikater samt international solidaritet med tredjelande i form af donation af vacciner.

Der ventes en drøftelse om den generelle epidemiologiske situation iblandt medlemslande, herunder udbredelsen af de nye virusvarianter, og de udfordringer, som de præsenterer i forhold til smittesituationen generelt og vaccinationsindsatsen. I forlængelse heraf vil der være fokus på at drøfte de indsatser, der er blevet igangsat med henblik på at fremskynde produktionen og leveringen af vacciner, herunder Europa-Kommissionens nedsatte taskforce ledet af kommissær Breton, samt hvordan dette arbejde kan blive intensiveret yderligere.

Endvidere ventes en drøftelse om arbejdet vedr. udformningen af de digitale grønne certifikater på baggrund af Europa-Kommissionens forslag af 17. marts 2021 om en ramme for udstedelse, kontrol og godkendelse af interoperable certifikater for vaccination, test og restitution med henblik på at fremme den frie bevægelighed under COVID-19-pandemien (digitalt grønt certifikat).

Der ventes desuden drøftelser om arbejdet med oprettelse af en vaccinedelingsmekanisme, der skal styrke EU's globale indsats mod COVID-19-pandemien. Vaccinedelingsmekanismen skal konkret medvirke til at koordinere og håndtere EU-medlemslandenes donation og/eller gensalg af vacciner til tredjelande. Mekanismen vil i første omgang have fokus på det vestlige Balkan, de sydlige og østlige naboskabslande samt Afrika.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen medfører ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er generelt opbakning fra medlemslandene til en mere koordineret tilgang til COVID-19. Samtidig er der et generelt ønske om fortsat autonomi for medlemslandene til at fastsætte egne regler om indsatser. Der er bred opbakning til arbejdet med EU's vaccinedelingsmekanisme.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt en tættere koordination af COVID-19-indsatsen i medlemslandene, herunder en koordineret tilgang til vaccinationsstrategier til bekæmpelse af COVID-19. Det er vigtigt for regeringen, at medlemslandene har råderum og fleksibilitet til at træffe de nødvendige politiske og sundhedsmæssige beslutninger, herunder at fastsættelse af de konkrete indsatser mod COVID-19 fortsat sker i medlemslandene. Regeringen støtter arbejdet med en fælles EU-tilgang til udvikling og anvendelse af de digitale grønne certifikater

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

COVID-19 EU-koordination har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 18. september, 9. oktober 2020 og 15. januar 2021 til orientering.